

2. KORINTERBREV

HVA ER EN VELLYKKET LEDER?

Tim Keller om Sal 118

*8 Det er bedre å søke tilflukt hos HERREN
enn å stole på mennesker.*

*9 Det er bedre å søke tilflukt hos HERREN
enn å stole på fyrster.*

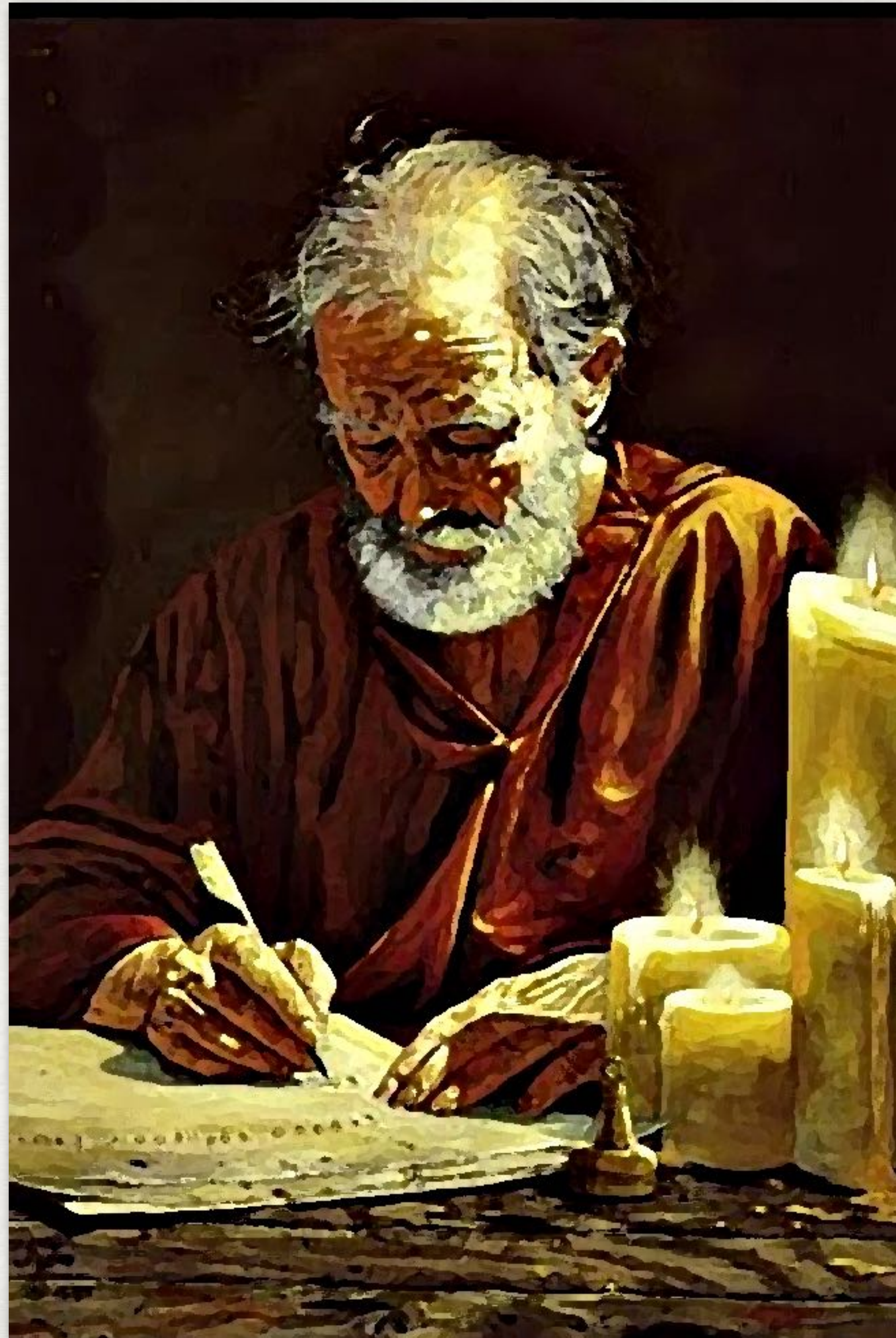
Hva vil det si å «stole på mennesker»? Det er å bygge livet ditt på godkjenning fra andre. Du har en god selvfølelse bare hvis noen er forelsket i deg, eller hvis du blir rost og komplimentert for ditt utseende, intellekt eller talent.

Hva er det å «stole på fyrster»? Det er å lage et idol av makt, å ha et for stort ønske om å ha innflytelsesrike venner, å ha et for stort ønske om å bestemme selv.

PAUL'S THIRD MISSIONARY JOURNEY

- City
- One of the "Seven Churches" (*Rev. 2-3*)
- ← Paul's route

DATERING OG HENSIKT

- Skrevet fra Makedonia i 56-57 e.Kr (Apg 20:1)
- Hovedhensikter:
 1. Forsvare apostelkallet sitt og forhindre at de går over til motstanderne.
 2. Be om økonomisk hjelp til menigheten i Jerusalem.
- Hovedtema: Guds kraft fullendes i svakhet (12:9)

GRESKE VERDIER FOR TALERE

- bra utseende
- veltalenhet
- at man tok betalt som en profesjonell
- kontakt med det guddommelige

MULIGE ANKLAGER MOT PAULUS

- Er ikke ærlig og oppriktig (1:12-13)
- Legger vaklende planer (1:17)
- Bryr seg ikke om korinterne (2:4)
- Utspekulert og vil gjøre penger på Guds ord (2:17, 4:2)
- anbefaler seg selv (5:12)

- Tøff på avstand gjennom brev, spak "live" (10:1, 10)
- Drives av menneskelige motiver (10:2)
- Ulærd i talekunst og tok derfor ikke betalt (11:6-11)
- Har ikke hatt noen åndelige opplevelser (12:1-9)
- Prøver å utnytte korinterne (12:14-18)

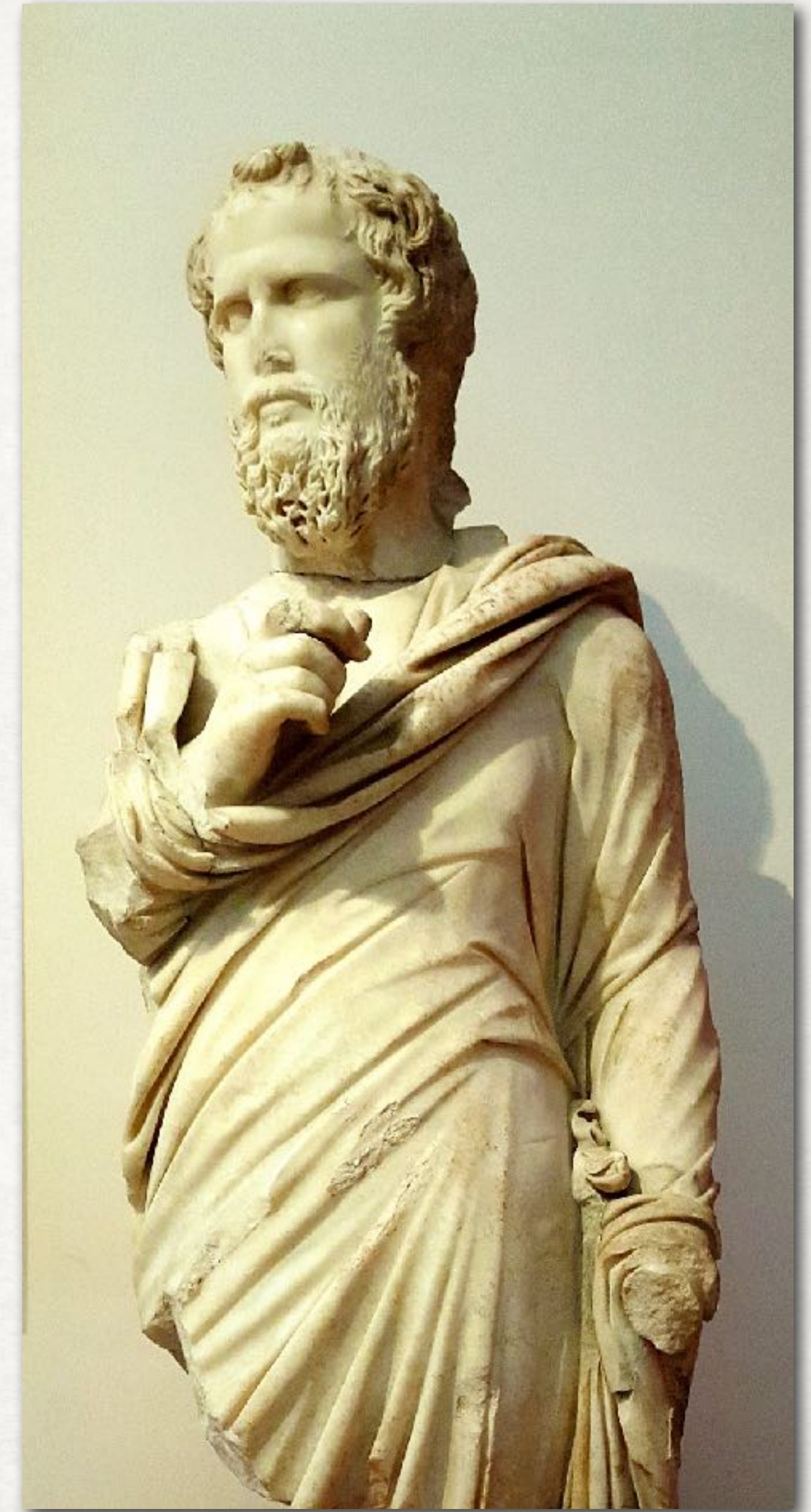
PAULUS OM MOTSTANDERNE

- Vil gjøre penger på Guds ord (2:17)
- Har anbefalingsbrev (3:1)
- Roser seg av det ytre (5:12)
- Anbefaler seg selv, bruker seg selv som målestokk (10:12)
- Forkynte en annen Jesus, et annet evangelium, en annen Ånd? (11:4)
- Hevder de er apostler, men er falske apostler og Satans tjenere (11:12-15)
- Skryter av sine menneskelige fortrinn (11:18)
- Utnytter og fanger korinterne (11:20)
- Jøder (11:22)
- "Superapostler" (12:11)

SOFISTER?

- En ny sofistisk bevegelse vokste til i første halvdel av det 1. århundre
- Ekspert på talekunst (retorikk)
- La vekt på utseende, klær, framføring og stemmebruk
- Tok betalt
- Kunne bli beskyldt for å være grådige og ikke egentlig opptatt av "visdom"
- "Bare show og ikke noe innhold."

1:1-11	Lidelser og trøst	Forklarer tjenesten
1:12 - 2:13	Forrige brev, planendringer, Titus' rapport (del 1)	
2:14 - 7:4	Personlig tjeneste (en digresjon)	
7:5-16	Forrige brev, planendringer, Titus' rapport (del 2)	
8:1 - 9:15	Innsamlingen til Judea	
10:1 - 12:13	Forsvar mot anklager	Forsvarer tjenesten
12:14 - 13:13	Tredje besøk	

ÅPNING: 1,3-11

- Introduserer temaer:
 - trøst (9x) —> 2:7, 7:4, 6, 7, 13
 - nød (4x) —> 2:4, 4:17, 6:4, 7:4, 8:2, 8:13
 - lidelser (4x) —> 8:14, 11:25
 - "død" (v. 9) —> 2:14-16, 4:7, 10-12, 14, 6:9, 11:23
- Paulus' lidelser blir til trøst og frelse for dem (v. 6, som med Jesus)
- *Evangeliet bringer både lidelse og trøst. Vi kalles til å ta del i Kristi lidelser, men vi blir også trøstet av Jesus. Paulus kommer til å fokusere på sine lidelser i dette brevet.*

FORRIGE BREV, PLANENDRINGER, TITUS' RAPPORT (DEL 1)

1:12 – 2:13

- Plan A: Besøke Korint etter Makedonia (1 Kor 16:5-9)
- Plan B: Korint — Makedonia — Korint (2 Kor 1:15-16).
- Plan C: Ikke komme tilbake til Korint etter det første «smertefulle» besøket, men sende et brev i stedet (2 Kor 2:1-4)
 - ▶ Han gjorde endringer for å vise barmhjertighet mot korinterne for å gi dem en sjanse til å omvende seg (7:8-13), for å skåne dem (1:23-24).
 - ▶ Det var ikke «kjødelig», men for å handle som Gud har gjort i Jesus (1:18-20?). Det var til deres beste at han endret planene.
- Én bestemt person var årsak til Paulus sin sorg. Han valgte derfor å drøye det andre besøket, til de hadde fått denne saken ut av verden. (2:5-8)
 - ▶ Mannen i 1 Kor 5, eller en annen som stod imot og fornærmet Paulus i løpet av det første besøket.

1:1-11	Lidelser og trøst	Forklarer tjenesten
1:12 - 2:13	Forrige brev, planendringer, Titus' rapport (del 1)	
2:14 - 7:4	Personlig tjeneste (en digresjon)	
7:5-16	Forrige brev, planendringer, Titus' rapport (del 2)	
8:1 - 9:15	Innsamlingen til Judea	
10:1 - 12:13	Forsvar mot anklager	Forsvarer tjenesten
12:14 - 13:13	Tredje besøk	

“...ALLTID FØRER OSS FRAM I TRIUMFTOG...”

2:14

- “Bildet er hentet fra romerske triumftog der beseirede fiender ble ført fram i en lang prosesjon gjennom Romas gater.” (NO11 fotnote)
- “Gud...fører oss fram...”
 - 1 Kor 4:9 → som slaver?
 - Paulus er Guds slave som ledes til døden i Kristus for å gi Gud ære.
- Lidelsene og svakhetene hans er måten kunnskapen om Gud blir åpenbart i verden.
- “alltid”: konstant for Paulus. Hans lidelser gir ære til Gud.

“...SPRER DUFTEN... KRISTI VELLUKT..”

2:14-16

- Røkelse ble brukt i triumftog som offer for gudene
- Paulus sine lidelser er offer til Guds ære
- Effekten er todelt, på samme måte som evangeliet (1 Kor 1:18-25)
 - Når kristne lider, frembringer vi en respons for eller imot Jesus (dårskap eller frelse)?
 - Derfor er lidelsen en del av vårt kall som kristne. Og derfor vokser menigheter som blir forfulgt.
 - Tertullian (ca. 160-220): *“Martyrenes blod er kirkens såkorn.”*
- Paulus tjeneste med lidelser og svakheter legitimerer ham som apostel. Og han er tydeligvis ikke ute etter å bli rik (v. 16b-17).

2 Vi tar avstand fra alt som er skammelig og ikke tåler **lyset**, vi bruker ikke knep og forfalsker ikke Guds ord. **Åpent** legger vi sannheten fram, og for Guds ansikt **stiller** vi oss selv **fram** så alle mennesker kan dømme oss etter sin egen samvittighet. 3 Er vårt evangelium **skjult**, så er det **skjult** for dem som går fortapt. 4 For denne verdens gud har **blindet** de vantros sinn, så de ikke **ser lyset** som stråler fram fra evangeliet om Kristi herlighet, han som er Guds bilde. 5 Vi forkynner ikke oss selv, men Jesus Kristus som Herre og oss som tjenere for dere – for Jesu skyld. 6 For Gud, som sa: «**Lys** skal stråle fram fra **mørket**», han har også latt **lyset** skinne i våre hjerter, for at kunnskapen om Guds herlighet i Jesu Kristi ansikt skal **lyse** fram. 7 **Men** vi har denne skatten i leirkrukker, for at den veldige kraften skal være fra Gud og ikke fra oss selv. 8 Vi er alltid presset, men ikke knekket, vi er rådville, men ikke rådløse, 9 forfulgt, men ikke forlatt, slått ned, men ikke slått i hjel. 10 Vi bærer alltid Jesu død med oss i vår egen kropp, for at også Jesu liv skal bli **synlig** i den. 11 For ennå mens vi lever, blir vi stadig overgitt til døden for Jesu skyld, for at også Jesu liv skal bli **synlig** i vår dødelige kropp. 12 Slik er døden virksom i oss, men livet i dere.

“VI HAR DENNE SKATTEN I LEIRKRUKKER...”

4:7-12

- Billige leirkrukker var en merkelig beholder for en stor skatt...
- Skatten = evangeliet. Paulus = en leirkrukke med mange sprekker
- Tydelig at kraften ikke kommer fra Paulus.
- Jo svakere han er, jo mer kan lyset fra evangeliet stråle frem.

VI TRENGER PÅ INGEN MÅTE VÆRE PERFEKTE
FOR Å FORMIDLE EVANGELIET

VÅRE “SPREKKER” GIR GUD ÆRE

DET ER OFTE SLITSOMT Å ARBEIDE FOR GUD

HVORFOR MISTER IKKE PAULUS MOTET?

4:16 - 5:10

1. Fordi det indre mennesket fornyet daglig til tross for fysisk slit (4:16)
2. Fordi vanskelighetene nå er kortvarige og lette (4:17)
3. Fordi det synlige tar slutt, men det usynlige er evig (4:18)
4. Fordi vi skal få en himmelsk kropp selv om denne kroppen brytes ned (5:1)

Det jordiske utseende og suksess er ikke så viktig for Paulus fordi han ser framover til evigheten. Da blekner alt som er nå uansett.

HVA PAULUS HOLDER UT FOR IKKE Å LAGE HINDRINGER FOR EVANGELIET

6:3-10

- Stor tålmodighet i (v. 4-5):
 - motgang
 - nød
 - angst
 - mishandling
 - fengsel
 - opptøyer
 - hardt arbeid
 - nattevåk
 - sult
- Går fram (v. 6-8a):
 - med redelighet
 - med visdom
 - med tålmodighet
 - med godhet
 - i Den hellige ånd
 - med oppriktig kjærlighet
 - med sannhets ord
 - i Guds kraft
 - med rettferds våpen
 - i ære og vanære
 - i baktaling og heder
- Mottatt som (v. 8b-10):
 - villedere og sannferdige
 - miskjente og anerkjente
 - døende og levende
 - slått og ikke drept
 - sørgende men er alltid glade
 - fattige men gjør mange rike
 - har ingenting men eier alt

KAP 8-9: INNSAMLINGEN TIL MENIGHETEN I JERUSALEM

PAULUS' INNSAMLINGSPROSJEKT (ÅR 44-57)

År 44 — Agabos sto fram og varslet ved Ånden at en stor hungersnød skulle ramme hele verden. Det var den som kom under keiser Claudius. Da ble disiplene enige om at hver av dem skulle gi så mye han kunne avse, for å hjelpe de av søsknene som bodde i Judea. Dette gjorde de, og de sendte gaven med Barnabas og Saulus til de eldste. (Apg 11:28-30)

Apostlene i Jerusalem ba Paulus fortsette å "huske på de fattige, og nettopp det har jeg lagt vinn på å gjøre." (Gal 2:10)

År 48 — Oppfordrer dem til å legge til side så mye de kan før han kommer (1 Kor 16:1-4)

År 53-55 — Oppfordrer dem til å fortsette kollekten de begynte på tidligere (2 Kor 8:10-11)

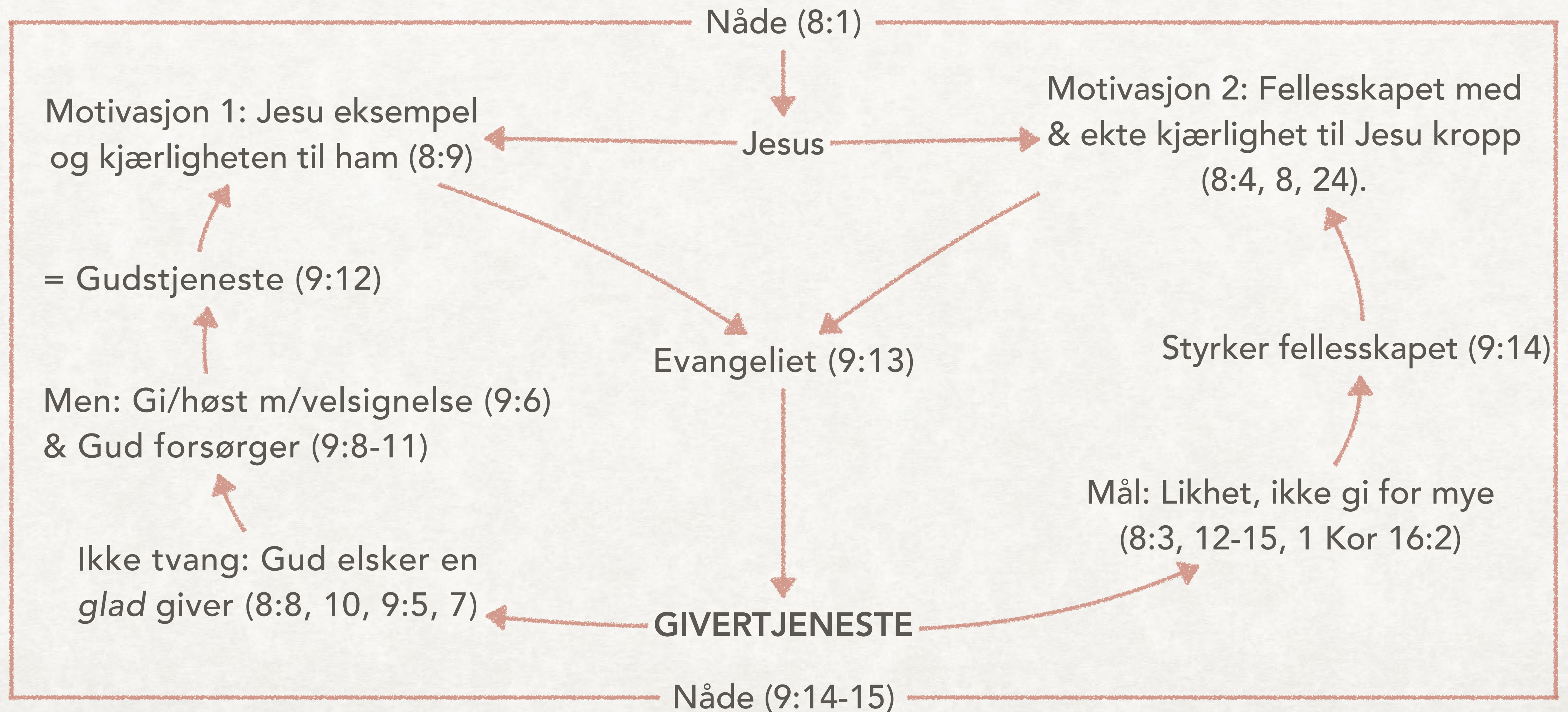
År 56-57 — Besøker Korint (Apg 20:2-3) og samler inn gaven

Skriver Romerbrevet derfra: Men nå drar jeg til Jerusalem med hjelpen til de hellige der. For menighetene i Makedonia og Akaia har bestemt at de vil samle inn en gave til de fattige blant de hellige i Jerusalem. De har selv bestemt dette og står jo også i gjeld til dem. De skylder å hjelpe dem med materielle gaver når de selv, som hedninger, har fått del i deres åndelige gaver. (Rom 15:25-27)

Overlevert i Apg 21:17-26 (24:17), kanskje delegater som nevnes i Apg 20:4 (jf. 1 Kor 16:3-4, 2 Kor 8:19-20)

KAP 8-9: INNSAMLINGEN TIL MENIGHETEN I JERUSALEM

MOMENTER FRA PAULUS' "KOLLEKTTALE" TIL KORINTERNE

KAP 10

- v. 2: Paulus ble beskyldt for ikke å være åndelig, men Paulus viser i dette brevet hva "sann åndelighet" er:
 - Det handler ikke om store åndelige opplevelser eller en fremtreden som skiller seg ut og løfter ham opp, men en fremtreden som dytter ham ned - i lidelser og vanskeligheter for menighetens skyld.
- v. 3-5:
 - 'tankebygninger' (*logismos*): retorikk/filosofi
- åndelig krigføring: ikke mot onde ånder men argumentasjon og apologetikk mot antikristelige tankebygninger
 - "åndelig" = "ikke-fysisk" —> fornuft og tanker er også åndelig
- v. 12-18: Motstanderne fokuserer på seg selv og sammenligner andre med seg selv. Paulus fokuserer alltid på korinterne og på den tjenesten Gud har gitt ham. Han bruker Gud som målestokk og ikke mennesker.

“

WE FIGHT IN THE WORLD OF THOUGHT. EVANGELISM IS THE FIGHT FOR THE MINDS OF PEOPLE. THE WORLD OF IDEAS IS WHERE THE REAL EVANGELISM TAKES PLACE. THERE IS A DIVINE POWER IN THE WEAPON OF IDEAS, TO DEMOLISH STRONGHOLDS. IDEAS CHANGE LIVES.

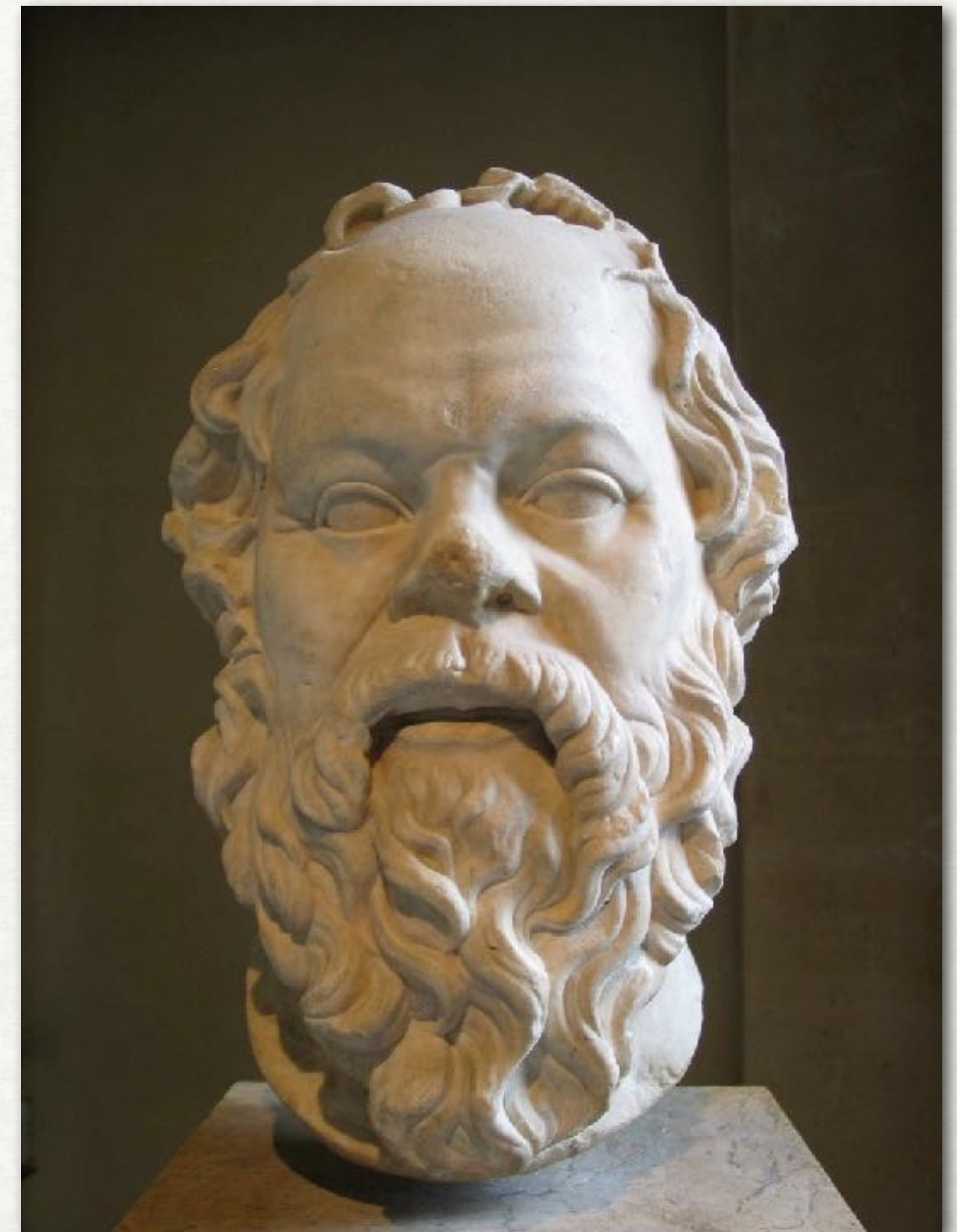
”

— *Andrew Fellows*

PAULUS' SOKRATISKE FORSVAR (11:16–12:10)

“DERE FÅR TÅLE LITT GALSKAP AV MEG...”

- Utviklet av Sokrates da disiplene hans ble imponert over kunnskapen til sofistene som anklaget Sokrates.
- Forlot retorikk og brukte ironi for å rettferdiggjøre seg selv.
- Ens stakkarslighet og svakhet var bevis på sannheten av det en hevdet.
- For å forsvare seg selv mot falske anklager, kunne man ta på seg rollen som “dåren” fordi man da kunne komme unna med påstander som ikke vanligvis ville tillates.

PAULUS' SOKRATISKE FORSVAR (11:16–12:10)

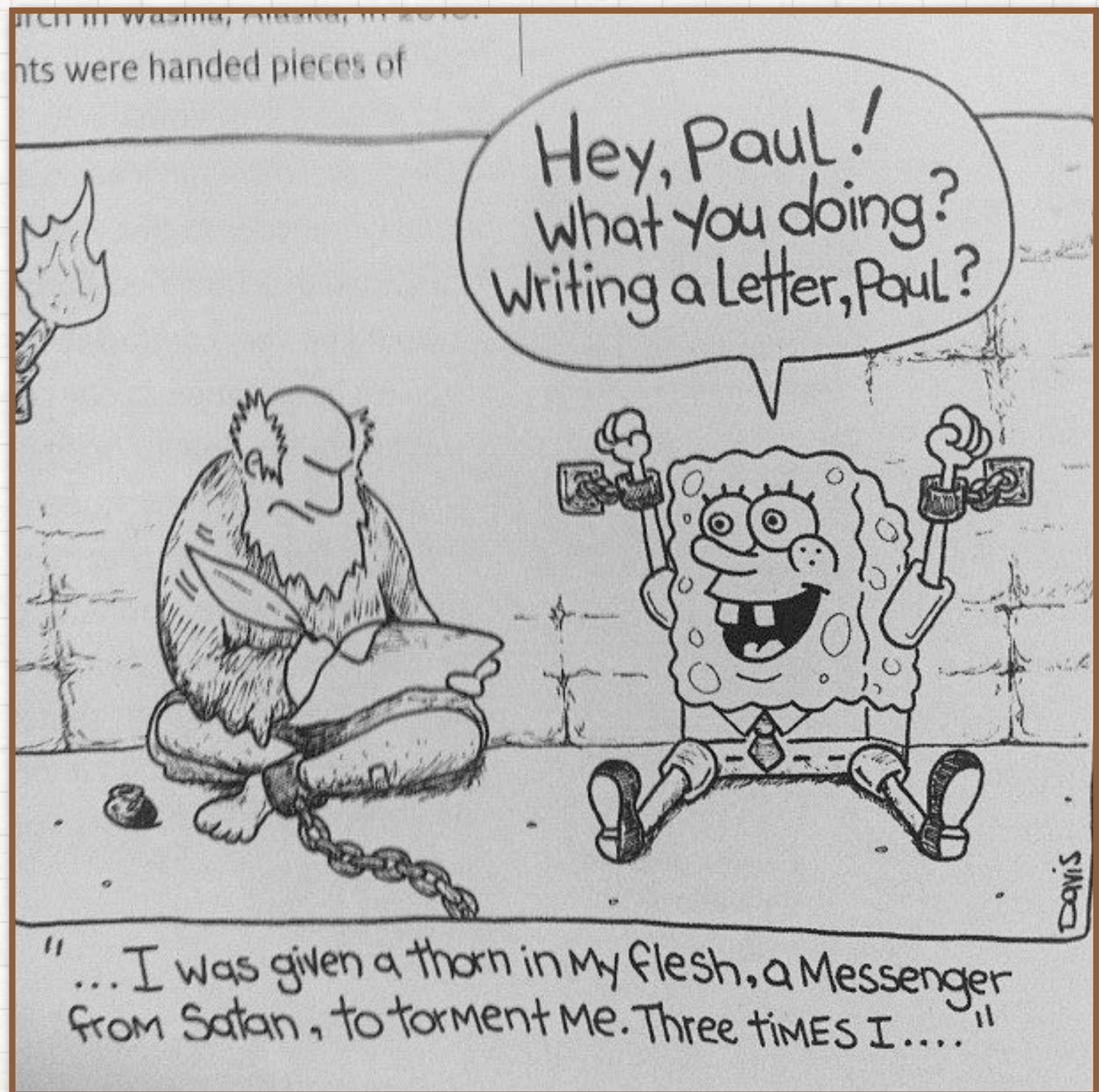
“DERE FÅR TÅLE LITT GALSKAP AV MEG...”

- En parodiering av sofistiske metoder og hva som var viktig i en ære/skam-kultur.
- Han snur ting på hodet og skryter av ting som ingen andre ville skrytt av (11:22-30)
- Bruker flott retorikk til å “skryte” av lidelsene sine (11:22-24)
- 11:32-33: Det motsatte av ‘Corona Muralis’? (en utmerkelse til den første som besteg bymuren i et angrep)
 - Paulus sin “krone” er at han var den første ned fra muren. Han er en romersk antihelt.

12:7-10

PAULUS' TORN I KROPPEN

TORNEN I KROPPEN (12:7-10)

- hodepine (oldkirken)
- mange alvorlige fysiske plager (Cyprian)
- øreverk (Tertullian)
- et uregjerlig begjær (lat. kirkefedre, Geneva Study Bible 1599)
- ulike fristelser (senere katolsk trad., Calvin)
- urinsyregikt
- nyre-/gallestein
- malariafeber
- talevansker
- øyesykdom (v. 4, Gal 4:13-15, 6:11)
- en lammelse —> stammet og så kanskje rar ut (fra synene)
- motstanden han møtte i Korint (Satans engel/tjener)
- motstandere generelt (4. Mos 33:55, Esek 28:24)
- problemene i menighetene
- stadige forfølgelser (oldkirken)
- skyldfølelse over at han hadde forfulgte de kristne

TORNEN I KROPPEN (12:7-10)

- Tornen = "en Satans engel som skal slå meg"
- Hvorfor tillater Gud dette? *"For at jeg ikke skal bli hovmodig på grunn av de høye åpenbaringene..."*
 - Nettopp derfor er han nølende til å skryte av åpenbaringene
 - Gud svarte "nei" på Paulus' bønn om å ta den bort. Hans nåde skulle ta seg av resten.
- Paulus kunne fullføre oppgaven Gud hadde satt ham til selv med dette problemet.

TORNEN I KROPPEN (12:7-10)

- Svakhetene våre har sin naturlige plass i tjenesten vår.
- Et paradoks: *Når jeg er svak, da er jeg sterk.*
- *Hvis vi opptrer som perfekte blir det ikke plass til Gud.*

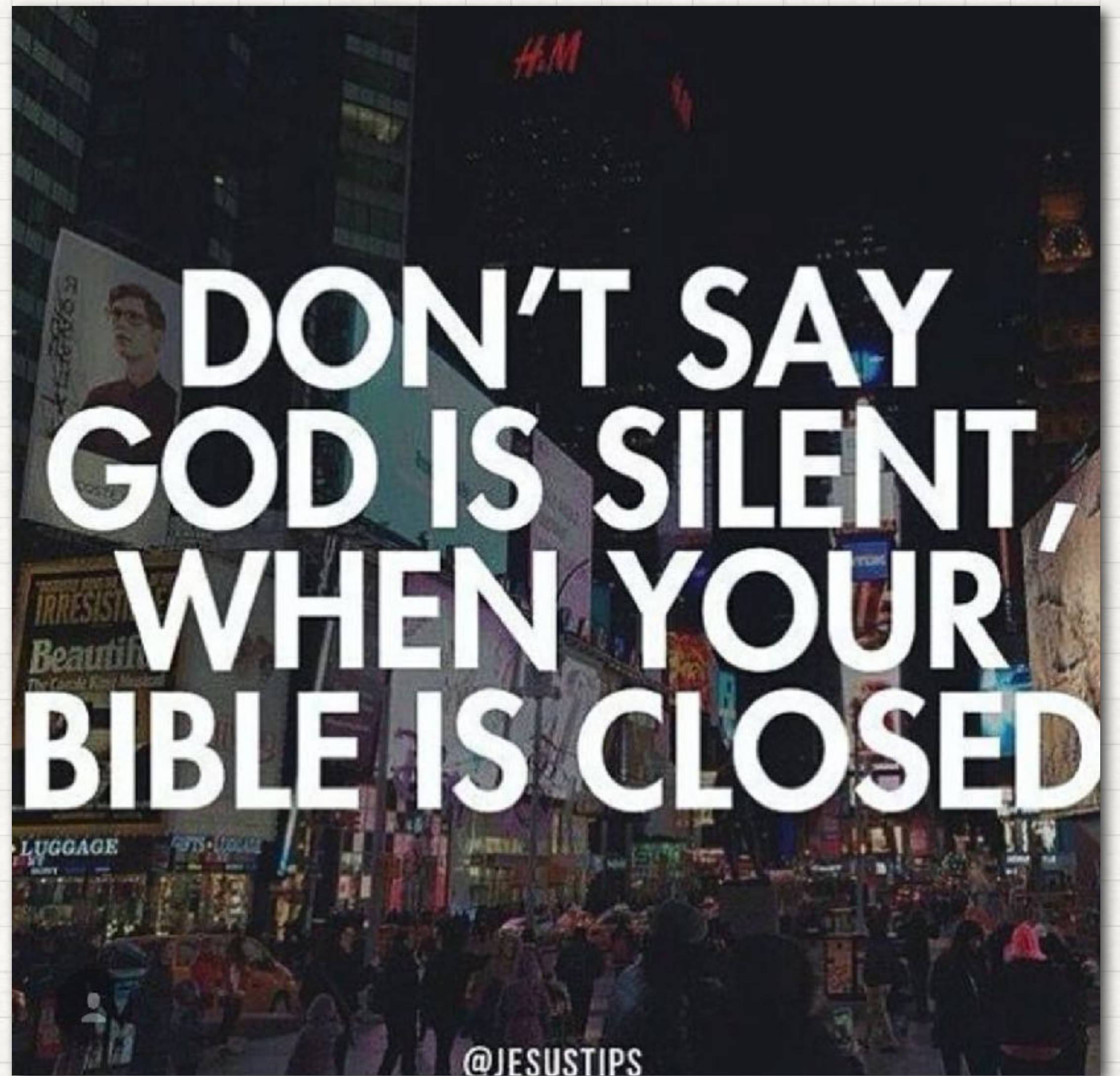
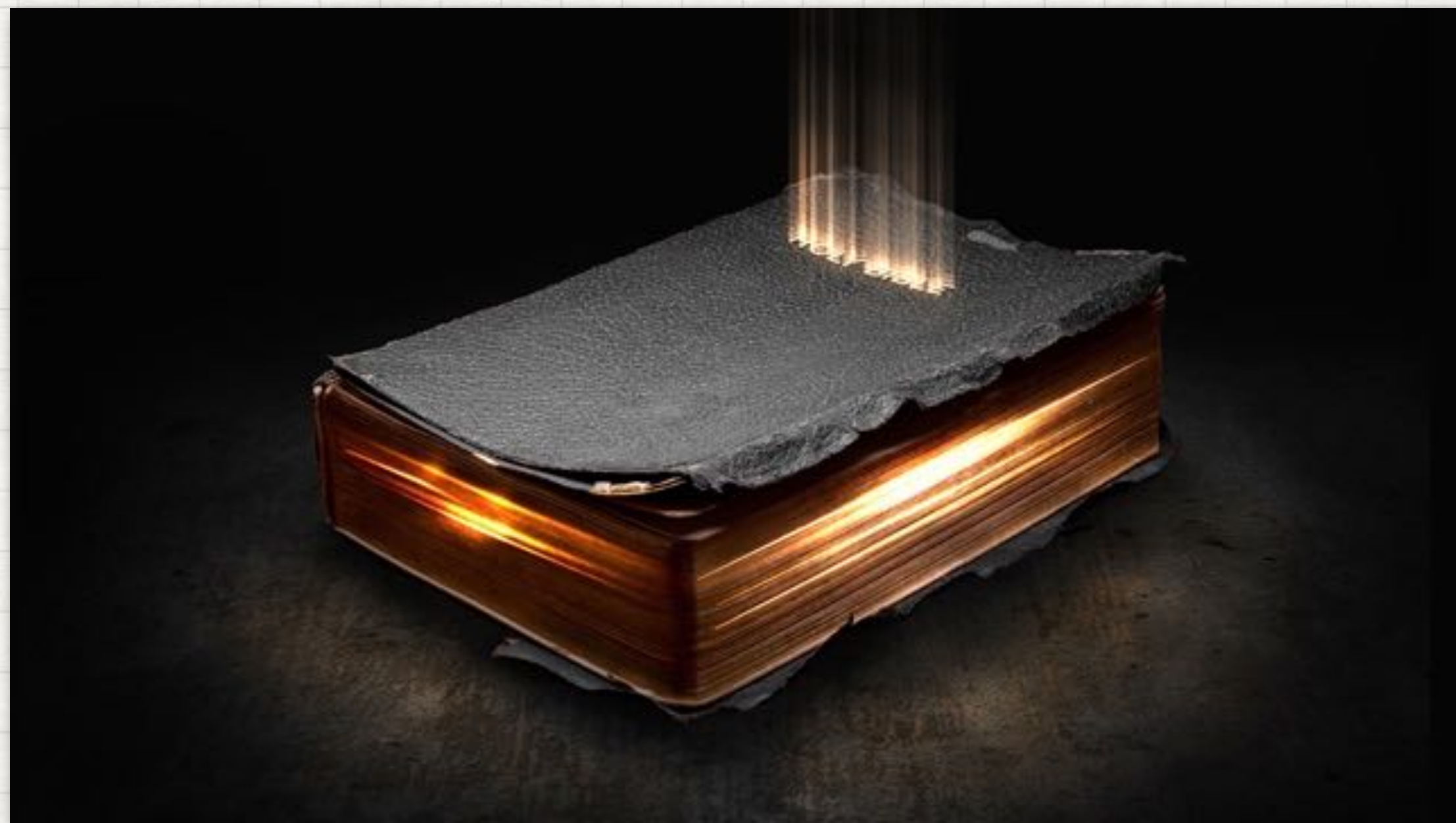
ÅPENBARINGER OG SYNER

I KONTEKST AV SVAKHET I 2 KOR

1. Bør ikke bli grunnlaget for hvordan andre oppfatter oss. Vi bør ikke la slike ting komme i forgrunnen, men heller holde dem for oss selv.
2. Paulus snakket ikke om det før han så farene ved at han lot være. Han fortalte det ikke som en oppmuntring, men for å forhindre at korinterne endte opp som en sekt.
3. Andre ting er viktigere, ellers ville alle fått slike syner. Vi kan ikke hvile på slike åpenbaringer. *“Du kan ikke eksegere en opplevelse.”*

GUDS ÅPENBARING:

PAULUS' SVAKHETER

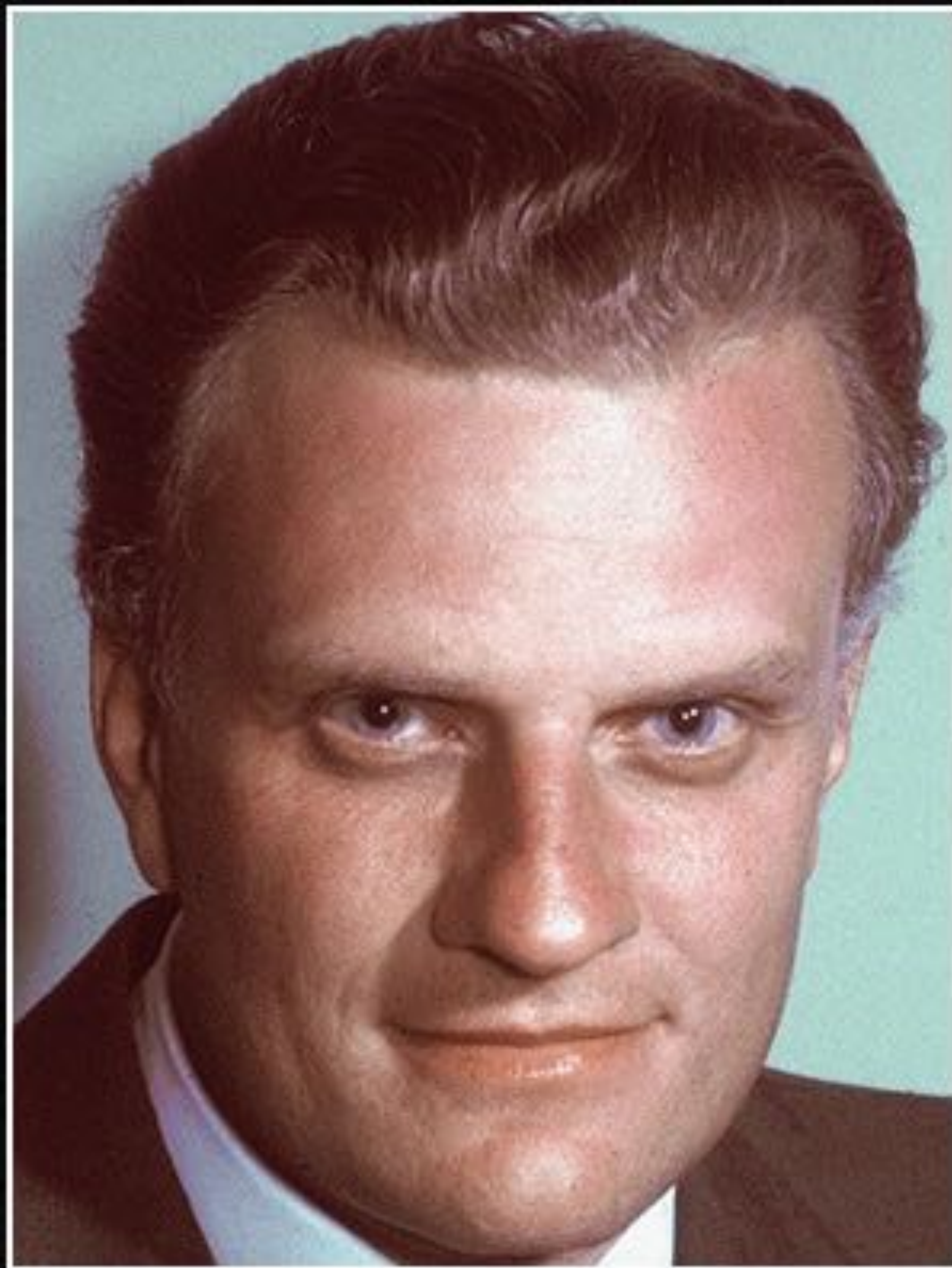
(1 KOR 4:9-13, 2 KOR 4:8-10, 6:4-5, 8-10, 11:23-28, 12:10)

- som dødsdømte
- et skuespill for verden
- dårer
- får skam
- mangler klær
- blir mishandlet
- hjemløse
- må streve for å livberge oss med våre egne hender
- utskjelt
- forfulgt
- hånet
- er blitt som utskudd
- som avfall for alle
- alltid presset
- rådville
- forfulgt
- slått ned
- bærer alltid Jesu død med oss i vår egen kropp
- motgang
- nød
- angst
- mishandling
- opptøyer
- hardt arbeid
- nattevåk
- sult
- vanære
- baktalt
- sies vi leder folk vill
- miskjent
- døende
- blir slått
- sørger
- fattige
- har ingenting
- fengsel
- slag
- mange ganger i dødsfare
- fem ganger de 39 slagene
- tre ganger pisket
- én gang steinet
- tre ganger skipbrudd
- en gang et døgn på havet
- stadig måttet reise omkring
- i fare på elver
- i fare blant røvere
- i fare blant landsmenn
- i fare blant utlendinger
- i fare i byer
- i fare i ørkenen
- i fare på havet
- i fare blant falske brødre
- i arbeid og slit
- ofte i nattevåk
- i sult og tørst
- ofte fastende
- uten klær i kulden
- omsorgen for alle menighetene
- er svak
- blir mishandlet
- er i nød
- forfølgelser
- vanskeligheter

EN VELLYKKET LEDER:

1. Møter motgang
2. Holder ut motgang så Gud kan gi liv til andre gjennom hans/hennes tjeneste
3. Later ikke som han/hun er perfekt men innrømmer sine svakheter
4. Får ikke autoritet fra å være vellykket i verdens øyne
5. Måles ikke etter dagens oppfatning for hva som gjør noen "åndelig", men fra Guds perspektiv.
6. Heves ikke over resten av menigheten for å vise at tjenesten hans/hennes er en suksess.
7. Fokuserer ikke på sine overnaturlige opplevelser

Success in God's eyes is faithfulness
to His calling.

— *Billy Graham* —

AZ QUOTES

SPØRSMÅL TIL ETTERTANKE:

1. Hva er mine svakheter?
2. Hvilke vanskeligheter går jeg gjennom som kan bli til liv for andre?
3. Hva setter jeg høyt hos en leder?
4. Er det framføringen eller innholdet som gjør noen til en god taler?
5. "Konkurrerer" jeg med andre kristne? (I utseende, utdanning, status, åndelige opplevelser...?)
6. Har jeg for mye av min identitet i f.eks. utseende, utdanning, osv.?
7. Er livet mitt en suksess? Lar jeg Gud eller mennesker bedømme meg?